

مذاکره مستقیم آمریکا و ایران؛ بازی با کارت‌های پنهان!

بهرام رحمانی

bahram.rehmani@gmail.com

آیت‌الله خامنه‌ای رهبر جمهوری اسلامی ایران ۱۹ بهمن ۱۴۰۳، در دیدار فرماندهان نیروی هوایی و پدافند هوایی ارتش گفته بود: «مذاکره با آمریکا هوشمندانه، عاقلانه و شرافتمندانه نیست و هیچ تاثیری در رفع مشکلات کشور ندارد؛ دلیل؟ تجربه!» اما حالا چی شد تن به مذاکره داد چندان روشن نیست.

واشنگتن‌پست نیز گزارش داده بود که ویتکاف، فرستاده ویژه آمریکا در امور خاورمیانه از طریق عمان پیام‌هایی با محور ترغیب ایران به مذاکره مستقیم فرستاده است. بر اساس این گزارش، «اگر گفت‌وگو مستقیم نباشد ویتکاف احتمالاً به عمان نمی‌رود.»

با وجود این تهدیدات و موش و گریه بازی‌ها، نهایتاً طرفین با هم مذاکره کردند. هر دو طرف در راستای منافع حاکمیت خود تلاش می‌کنند و اهمیتی به زیست و زندگی مردم نمی‌دهند. بنابراین مردم آگاه ایران، هرگز منتظر توافقات و یا عدم توافقات ایران و آمریکا نیستند و در هر شرایطی، در جهت سرنگونی جمهوری اسلامی، هم‌چنان با اهداف و قدرت مستقل خود اتکا دارند. به‌علاوه مخالف هرگونه جنگی هستند.

عباس عراقچی وزیر امور جمهوری اسلامی و استیو ویتکوف نماینده ویژه رییس‌جمهور آمریکا

گفت‌وگوهای ایران و آمریکا با حضور سید بدر البوسعیدی وزیر خارجه عمان بعدازظهر امروز برگزار خواهد شد. بر اساس آنچه که اعلام شده، عراقچی پیش از شروع گفت‌وگوها با البوسعیدی دیدار و رایزنی کرده است. یک منبع عمانی به رویترز گفته است که مذاکرات میان ایران و ایالات متحده که در مسقط در حال برگزاری است، بر سه محور اصلی تمرکز دارد: کاهش تنش‌های منطقه‌ای، تبادل زندانیان و توافقات محدود برای کاهش تحریم‌ها در ازای محدودسازی برنامه هسته‌ای ایران.

وزارت خارجه ایران روز شنبه اعلام کرد که مذاکرات غیرمستقیم با آمریکا درباره برنامه هسته‌ای این کشور به‌طور رسمی آغاز شده است.

«اسماعیل بقایی»، سخنگوی وزارت امور خارجه ایران، در پیامی در شبکه اجتماعی «اکس» اعلام کرد: «این گفت‌وگوها در محل پیش‌بینی‌شده توسط میزبان عمانی، با استقرار نمایندگان جمهوری اسلامی ایران و آمریکا در سالن‌های مجزا انجام می‌شود و طرفین نقطه‌نظرات و مواضع خود را از طریق وزیر امور خارجه عمان به یکدیگر منتقل می‌کنند.»

گفت‌وگوهای غیرمستقیم بین ایران و ایالات متحده آمریکا راجع به موضوع رفع تحریم‌ها و بحث هسته‌ای پایان یافت. در این گفت‌وگوها که با وساطت عمان انجام شد، عباس عراقچی وزیر امور جمهوری اسلامی و استیو ویتکوف نماینده ویژه رییس‌جمهور آمریکا در امور خاورمیانه، در فضایی سازنده و مبتنی بر احترام متقابل مواضع دولت‌های متبوع خود راجع به موضوعات مرتبط با برنامه هسته‌ای ایران و رفع تحریم‌ها علیه ایران را از طریق وزیر امور خارجه عمان مبادله کردند. طرفین موافقت کردند که این گفتگوها در هفته آینده ادامه یابد.

مذاکرات امروز بیش از دو ساعت و نیم مذاکرات طوال کشید. روسای هیئت‌های نمایندگی ایران و آمریکا در هنگام ترک محل گفتگوها با حضور وزیر امور خارجه عمان دقایقی گفتگو کردند.

پیش از آغاز مذاکرات، عراقچی در مسقط با بدر البوسعیدی، وزیر خارجه عمان، دیدار کرد و طبق گزارش رسانه‌های دولتی ایران، «نقاط کلیدی و مواضع تهران برای انتقال به طرف آمریکایی» را به وی ارائه کرد.

عراقچی پیش‌تر گفته بود هنوز زود است درباره مدت زمان مذاکرات اظهار نظر شود. اما اندکی پس از آغاز گفت‌وگوها، بقای در گفت‌وگو با تلویزیون دولتی گفت: «واقعاً انتظار نداریم این دور از مذاکرات طولانی باشد».

گزارش عراقچی: ایران و آمریکا به مبنای مذاکراتی نزدیک شدند

عباس عراقچی، وزیر امور خارجه پس از پایان دور نخست گفت‌وگوهای غیر مستقیم با «استیو ویتکاف» فرستاده ویژه رییس‌جمهور آمریکا، در گفت‌وگوی تلویزیونی از مسقط گفت: ما حدود دو ساعت و نیم گفت‌وگوهای غیرمستقیم داشتیم به همت و زحمت آقای بوسعیدی، وزیر خارجه عمان، که بین هیئت‌ها در حال رفت و آمد بودند و فکر می‌کنم حدود ۴ بار این رفت‌وآمد انجام شد و دیدگاه‌های طرفین به یکدیگر منتقل شد.

وزیر خارجه با اشاره به این که این جلسه حدود ۲ ساعت و نیم طول کشید، گفت: به نظر به عنوان جلسه اول، جلسه سازنده‌ای بود و در یک محیط آرام و بسیار محترمانه انجام شد. هیچ زبان غیرمناسبی به کار گرفته نشد و طرفین تعهد خودشان را برای پیشبرد این گفت‌وگوها تا رسیدن به توافقی که مطلوب دو طرف باشد و از موضع برابر صورت بگیرد، نشان دادند.

عراقچی درباره زمان مشخص شده برای برگزاری دور دوم مذاکرات غیرمستقیم میان ایران و ایالات متحده گفت: قرار ما بر این شد که هفته آینده و شنبه مجدداً دور دوم برگزار شود و در جلسه بعدی وارد چهارچوب کلی که یک توافق می‌تواند داشته باشد بشویم و ببینیم تا کجا این پروسه را می‌توانیم جلو ببریم.

او ادامه داد: مسلماً نه ما و نه طرف مقابل خواهان یک مذاکره بی‌حاصل، گفت‌وگو برای گفت‌وگو، ائتلاف وقت و مذاکرات فرسایشی اصلاً نیستیم. هر دو طرف و طرف آمریکایی گفتند که آن‌ها هم مطلوب‌شان توافقی است که در کوتاه‌ترین زمان به دست بیاید. ولی این کار آسانی نخواهد بود و نیاز به اراده کامل از هر دو طرف دارد.

عراقچی تصریح کرد: طرف مقابل ما تلاش زیادی کرد تا امروز اراده خود را برای رسیدن به توافق مناسب و عادلانه نشان دهد. در حال حاضر ما باید این دوره از مذاکرات را ارزیابی کنیم و بر روی بحث‌های آن دقیق‌تر کار و فکر کرده و در سطوح مختلف بررسی و مشورت کنیم.

احتمال برگزاری دور دوم مذاکرات در کشوری متفاوت از عمان

وی از برگزاری دور دوم مذاکرات در روز شنبه خبر داد و گفت: قرار است شنبه آینده نیز در همین سطح گفتگوها برگزار شود و محل آن احتمالاً این‌جا نخواهد بود. البته میزبانی با عمان خواهد بود، ولی ممکن است که در جای دیگری برگزار شود. وزیر امور خارجه درباره امکان رسیدن به جدول زمانی هم گفت: امروز فضای جلسه به گونه‌ای بود که این ادامه و استمرار را در حقیقت تضمین می‌کرد و نشان می‌داد. در جلسه بعدی که شنبه آینده برگزار می‌شود، سعی می‌کنیم وارد دستور کار مذاکرات شویم که طبعاً در کنار خود جدول زمانی هم خواهد داشت.

گفت‌وگوی چند دقیقه‌ای هنگام خروج

وزیر امور خارجه در خصوص مصافحه خود با نماینده ویژه ترامپ در پایان جلسه نیز گفت: به نظرم بحث کاملاً معمولی بود؛ دو هیات در هنگام خروج با هم برخورد داشتند و ما چند دقیقه‌ای گفت‌وگو کردیم که امری کاملاً پذیرفته شده است. ما در برخورد با دیپلمات‌های آمریکایی همواره نزاکت دیپلماتیک را رعایت کرده‌ایم و این بار هم در حد همان صحبت سلام و علیک انجام شد و سپس محل را ترک کردیم و موضوع فوق‌العاده‌ای نبود.

در آستانه مذاکره حکومت ایران و آمریکا، وب‌سایت رسمی خامنه‌ای با انتشار تحلیلی نوشت که تهران در برابر فشارها و تهدیدهای دولت دونالد ترامپ عقب‌نشینی نکرده و در گفت‌وگوهای پیش رو در عمان «دست برتر» را دارد.

در این تحلیل تأکید شده است: «حتی در صورت دستیابی به توافق، مشکلات اقتصادی کشور حل نخواهد شد.» از سوی دیگر، روزنامه کیهان به مدیریت نماینده رهبر جمهوری اسلامی، در سرمقاله خود مذاکرات عمان را «بی‌نتیجه» خوانده اما جمهوری اسلامی را از هم‌اکنون «برنده» این گفت‌وگوها معرفی کرده است.

عضو دفتر خامنه‌ای: نیویورک تایمز دروغ می‌گوید و عملیات روانی می‌کند

مهدی فضائی، عضو دفتر علی خامنه‌ای روز شنبه ۲۳ فروردین در واکنش به گزارش روزنامه نیویورک تایمز در مورد جلسه محرمانه مقام‌های ارشد جمهوری اسلامی با خامنه‌ای، آن را «عملیاتی روانی» و «کذب محض» خواند.

فضائلی در شبکه اجتماعی اکس نوشت: «ادعای روزنامه آمریکایی نیویورک تایمز صرفاً یک عملیات روانی بوده و کذب محض است.»

این اظهارات در پاسخ به گزارشی از نیویورک تایمز بود که مدعی شده بود در جلسه‌ای برای بررسی نامه دونالد ترامپ، برخی مقام‌های ارشد جمهوری اسلامی از علی خامنه‌ای خواسته‌اند تا در مخالفت با مذاکره مستقیم با آمریکا تجدیدنظر کند. این روزنامه هم‌چنین به نقل از منابع ناشناس گزارش داده بود که مقامات ایرانی نسبت به خطر جنگ با آمریکا و احتمال بروز بحران اقتصادی هشدار داده‌اند که ممکن است به سقوط نظام جمهوری اسلامی منجر شود.

وبسایت خامنه‌ای: نگذارید مردم ذوق‌زده و خوش‌بین شوند

وبسایت دفتر رهبر جمهوری اسلامی با انتشار مطلبی پیرامون مذاکرات امروز مسقط میان ایران و آمریکا ضمن تأکید بر اینکه عراقچی بنا نیست در موضوعات غیرهسته‌ای با آمریکا مذاکره کند نوشت که ذوق‌زده و خوش‌بین شدن مردم نسبت به احتمال حل تنش میان تهران و واشنگتن هم مضر است.

در این مطلب آمده است: «عقل و درایت حکم می‌کند که از هر گونه ذوق‌زدگی در سطح مسئولان، رسانه‌ها و جامعه باید خودداری کرد. ذوق‌زدگی و حتی خوش‌بینی در این زمینه فرستادن پیام غلط به دشمن است و تیم ایرانی را نیز تحت فشار مضاعف و بیجا قرار می‌دهد.»

در ادامه این مطلب آمده است که حتی اگر توافقی هم با آمریکا صورت بگیرد، بحران‌های اقتصادی مردم ایران حل نخواهد شد:

«اگر شرایط به گونه‌ای رقم بخورد که در آینده توافقی میان دو کشور حاصل شود، این توافق حلال مشکلات اقتصادی ایران نخواهد بود. دل بستن به توافقی خارجی که یک طرف آن آمریکای بدعهد است، امید داشتن به «نقطه‌های خیالی» است.»

مشاور عراقچی: به نتیجه رسیدن مذاکرات بعید است ولی ما پیروزیم

محمدحسین رنجبران، مشاور عباس عراقچی، با انتشار پیامی در شبکه اجتماعی ایکس نوشت که در این مقطع بعید است مذاکرات به نتیجه برسد.

در پیام رنجبران آمده است: «در مسقط چه مذاکرات شکست بخورد و چه ادامه یابد یا حتی به نتیجه برسد (که در این مقطع بعید است) پیروز آن مردم و نظام جمهوری اسلامی خواهد بود.»

او در ادامه نوشت: «با مذاکره غیرمستقیم هم عزت ملی را حفظ کرده و هم به دنیا حسن نیت خود را اعلام کردیم حتی در زمانی که بسیاری از کشورها هم نمی‌توانند با رییس‌جمهور فعلی آمریکا ارتباط منطقی برقرار کنند.»

تاکید ترامپ: ایران نمی‌تواند سلاح هسته‌ای داشته باشد

دونالد ترامپ، رئیس‌جمهوری ایالات متحده، با مداد شنبه ۲۳ فروردین، بار دیگر تأکید کرد که جمهوری اسلامی نمی‌تواند سلاح هسته‌ای داشته باشد.

ترامپ که در هواپیمای ریاست‌جمهوری با خبرنگاران صحبت می‌کرد، در پاسخ به سؤال یکی از خبرنگاران درباره اهداف بلندمدت و کوتاه‌مدت مذاکره با جمهوری اسلامی ایران گفت: «فقط این که نمی‌توانند سلاح هسته‌ای داشته باشند. من می‌خواهم که ایران شکوفا شود اما نمی‌توانند سلاح هسته‌ای داشته باشند.»

ترامپ بارها بر این موضع پافشاری و تهدید کرده که ایران اگر با ایالات متحده به توافق نرسد با بمباران و محدودیت‌های شدید اقتصادی مواجه خواهد شد.

هم‌چنین کارولین لویت، سخن‌گوی کاخ سفید، در نشست خبری روز جمعه گفت: «شب گذشته با رییس‌جمهوری درباره هدف نهایی او در خصوص ایران صحبت کردم. او بارها چه به شکل علنی، چه در جلسات خصوصی با اعضای تیمش در کاخ سفید، تأکید کرده است که هدف نهایی این است که ایران هیچ‌گاه به سلاح هسته‌ای دست پیدا نکند.»

او خطاب به حاکمان جمهوری اسلامی افزود: «یا با خواسته ترامپ موافقت می‌کنید یا با پیامدهای سختی مواجه خواهید شد. این دیدگاه رییس‌جمهوری است و به شدت بر این موضع خود پافشاری دارد.»

سخن‌گوی کاخ سفید هم‌چنین برخلاف ادعاهای مقام‌های جمهوری اسلامی گفت: «می‌خواهم این موضوع را کاملاً روشن کنم که مذاکرات گفت‌وگوهایی مستقیم با ایران خواهد بود. ترامپ به دیپلماسی باور دارد؛ به گفتگوی مستقیم، نشستن در یک اتاق و مذاکره برای دستیابی به این هدف. اما او به روشنی به جمهوری اسلامی گفته است و تیم امنیت ملی‌اش نیز همین پیام را منتقل خواهد کرد: همه گزینه‌ها روی میز است و ایران باید تصمیم بگیرد.»

ویتکاف: اگر ایران از حذف کامل برنامه هسته‌ای خودداری کند به ترامپ گزارش می‌دهم

استیو ویتکاف پیش از سفر به عمان تأکید کرد که خواسته اصلی دولت آمریکا توقف کامل برنامه هسته‌ای جمهوری اسلامی است.

ویتکاف، که ریاست هیات آمریکایی در مذاکرات را برعهده دارد، خطاب به مقام‌های ایرانی گفت: «فکر می‌کنم موضع ما از برچیدن کامل برنامه هسته‌ای شما آغاز می‌شود؛ این موضع امروز ماست. البته این به آن معنا نیست که ممکن است در حاشیه مذاکرات راه‌هایی برای مصالحه پیدا نشود.»

او با تأکید بر خطوط قرمز دولت آمریکا افزود: «شما نباید برنامه هسته‌ای‌تان را تسلیحاتی کنید.» به گفته ویتکاف، اگر ایران از حذف کامل برنامه هسته‌ای خودداری کند، او این موضوع را به دونالد ترامپ گزارش می‌دهد تا درباره ادامه مسیر تصمیم‌گیری شود.

نماینده ویژه ترامپ هم‌چنین درباره فضای کلی نشست پیش رو گفت که این گفت‌وگو بیش‌تر با هدف اعتمادسازی برگزار می‌شود و قرار نیست وارد جزئیات فنی توافق شود. او تأکید کرد که هدف این مرحله بیان اهمیت دست‌یابی به یک توافق برای آمریکا است.

یک شب مذاکره ایران و آمریکا در عمان چند میلیارد هزینه دارد؟

در حالی که مزدبگیران و اکثریت مردم ایران در فقر و نداری زندگی فلاکت‌باری و دردآوری دارند ریخت و پاش‌های مقامات جمهوری اسلامی درد اخل و خارج کشور، معنی و مفهوم برجسته‌ای پیدا می‌کند.

عمان در سال‌های اخیر به‌عنوان یک مرکز مهم برای برگزاری مذاکرات دیپلماتیک، به‌ویژه در زمینه روابط ایران و آمریکا، شناخته شده است. این مذاکرات که احتمالاً به‌صورت غیرمستقیم انجام می‌شود، بر مسائل اقتصادی و سیاسی ایران تأثیرات مستقیم و قابل‌توجهی دارد. سفر هیات‌های دیپلماتیک به عمان معمولاً نیازمند برنامه‌ریزی دقیق است، زیرا این سفرها علاوه بر مذاکرات رسمی، شامل حضور مقامات عالی‌رتبه و در برخی موارد وزیر امور خارجه نیز می‌شود. برای این‌گونه سفرها، انتخاب هتل‌ها و خدمات مورد نیاز برای اقامت هیات‌ها اهمیت ویژه‌ای پیدا می‌کند.

در سفرهایی که مقامات ایرانی به ویژه وزیر امور خارجه در آن حضور دارند، معمولاً هتل‌های لوکس و مجهزی انتخاب می‌شوند که علاوه بر ارائه خدمات معمولی، امکانات ویژه‌ای برای پذیرایی از مقامات عالی‌رتبه و برگزاری نشست‌ها و جلسات رسمی دارند. به همین دلیل، علاوه بر هتل‌های دیپلماتیک که برای هیات‌های رسمی و دیپلمات‌ها مناسب است، هتل‌های لاکچری نیز به‌عنوان گزینه‌ای مناسب برای اقامت تیم‌های مذاکره‌کننده و مقامات عالی‌رتبه، مانند وزیر امور خارجه در نظر گرفته می‌شوند. پروتکل‌های انتخاب هتل‌های محل اقامت و محل مذاکره، از نظر امنیتی و سهولت کار، اقتضا می‌کند که از فهرست محدودی از هتل‌های گران‌قیمت برای این کار استفاده شود.

یکی از هتل‌های لاکچری مطرح در عمان، هتل شانگریلا بار آل‌جسا است که به‌عنوان یکی از بهترین هتل‌های عمان شناخته می‌شود. این هتل با طراحی‌های مدرن و کلاسیک، امکانات ویژه‌ای برای پذیرایی از مقامات دولتی و برگزاری جلسات رسمی دارد.

هزینه اقامت در این هتل برای هر نفر در هر شب معمولاً بین ۱۲۰ تا ۱۸۰ ریال عمان است که معادل ۳۱ تا ۴۶ میلیون تومان خواهد بود.

این هتل علاوه بر اتاق‌های لوکس، دارای سالن‌های کنفرانس مجهز و رستوران‌های عالی است که می‌تواند نیازهای یک هیات دیپلماتیک را برآورده کند.

هتل دیگری که برای اقامت مقامات عالی‌رتبه انتخاب می‌شود، هتل کمینسکی مسقط است. این هتل با امکانات لوکس و خدمات بی‌نظیر خود، یک انتخاب مناسب برای سفرهای دیپلماتیک است. هزینه اقامت در این هتل برای هر نفر بین ۱۵۰ تا ۲۵۰ ریال عمان است که معادل ۳۹ تا ۶۵ میلیون تومان برای هر شب خواهد بود. این هتل هم‌چنین خدمات ویژه‌ای از قبیل فضاهای مخصوص جلسات، اینترنت پرسرعت و پذیرایی اختصاصی برای هیات‌های دیپلماتیک را فراهم می‌کند.

هتل قصرالسلطان نیز به‌عنوان یکی دیگر از گزینه‌های لاکچری برای اقامت هیات‌های دیپلماتیک در عمان مطرح است. این هتل به دلیل طراحی زیبا و امکانات ویژه‌ای که دارد، معمولاً برای اقامت مقامات رسمی و برگزاری نشست‌های مهم انتخاب می‌شود. هزینه اقامت در این هتل برای هر نفر معمولاً بین ۱۰۰ تا ۱۷۰ ریال عمان است که معادل ۲۶ تا ۴۴ میلیون تومان خواهد بود.

علاوه بر هزینه اقامت در هتل‌ها، یکی دیگر از هزینه‌های اصلی در سفرهای دیپلماتیک، اجاره خودروهای لوکس برای جابه‌جایی تیم‌های مذاکره‌کننده است. در چنین سفرهایی، به‌ویژه در سفرهایی که وزیر امور خارجه در آن حضور دارد، برای جابه‌جایی مقامات از خودروهای لوکس و بعضاً ضدگلوله برندهایی چون مرسدس بنز، لکسوس و ب.ام.و استفاده می‌شود. هزینه اجاره این خودروها برای یک روز معمولاً بین ۵۰ تا ۱۵۰ ریال عمان است که معادل ۱۳ تا ۳۹ میلیون تومان برای هر خودرو خواهد بود. در صورتی که هیات دیپلماتیک نیاز به چندین خودرو برای جابه‌جایی اعضای خود داشته باشد، هزینه

اجاره این خودروها به طور قابل توجهی افزایش می‌یابد. فرض بر این که هیات ۲۰ نفره نیاز به ۵ خودرو دارد، هزینه اجاره خودروها بین ۶۵ تا ۱۹۵ میلیون تومان برای هر روز اقامت هیات برآورد می‌شود.

در سفرهای دیپلماتیک همچنین نیاز به استخدام مترجمان و دستیاران محلی برای تسهیل ارتباطات و برگزاری نشست‌ها وجود دارد. هزینه استخدام این نیروها برای هر نفر معمولاً بین ۳۰ تا ۶۰ ریال عمان است که معادل ۷ میلیون و ۸۰۰ هزار تا ۱۵ میلیون ۶۰۰ هزار تومان خواهد بود. با توجه به اینکه این نیروها برای کمک به مترجمی و هماهنگی جلسات مورد استفاده قرار می‌گیرند، هزینه تجمعی این بخش برای هیات‌های بزرگ به رقم‌های قابل توجهی می‌رسد. فرض کنیم که هیات ۲۰ نفره نیاز به ۱۰ مترجم و دستیار محلی داشته باشد؛ هزینه مجموعی این بخش بین ۷۸ تا ۱۵۶ میلیون تومان در روز خواهد بود.

علاوه بر این، خدمات جانبی دیگری از قبیل اینترنت، تلفن، شام ضیافت سیاسی و سایر خدمات رفاهی نیز باید در نظر گرفته شوند. هزینه یک شام دیپلماتیک، از شبی ۴۰۰ میلیون تومان به بالا است. هزینه استفاده از اینترنت پرسرعت در هتل‌های لاکچری معمولاً بین ۱۰ تا ۲۰ ریال عمان به ازای هر روز برای هر نفر است که معادل ۲ میلیون و ۶۰۰ هزار تا ۵ میلیون و ۲۰۰ هزار تومان خواهد بود. این هزینه‌ها ممکن است در صورت استفاده از خدمات اضافی یا درخواست‌های ویژه، افزایش یابد.

سفر هیات ایرانی به مسقط معمولاً با استفاده از یکی از هواپیماهای ناوگان تشریفاتی دولت انجام می‌شود. این ناوگان که شامل هواپیماهایی از نوع فالکون و ایرباس است، برای مقاصد رسمی و تشریفاتی مورد استفاده قرار می‌گیرند. هزینه عملیاتی این هواپیماها بسته به نوع پرواز و مسیر، متفاوت است و به‌طور میانگین بین ۵ تا ۱۰ هزار دلار در ساعت تخمین زده می‌شود. با فرض مدت زمان پرواز حدود ۲.۵ ساعت از تهران به مسقط، هزینه یک‌طرفه پرواز ممکن است حدود ۱/۲ تا ۲/۵ میلیارد تومان با نرخ امروز برآورد شود. این هزینه‌ها شامل سوخت، حقوق خدمه، نگهداری هواپیما و سایر هزینه‌های مربوط به سفرهای رسمی است.

هزینه‌های امنیتی سفر هیات دیپلماتیک ایران به عمان نسبت به کشورهای غربی پایین‌تر است. تیم‌های امنیتی داخلی ایران که از نیروهای متخصص ایرانی تشکیل می‌شوند، مسئول تامین امنیت مقامات هستند و هزینه کم‌تری نسبت به تیم‌های خارجی دارند. علاوه بر این، دولت عمان نیز بخشی از خدمات امنیتی را به رایگان پوشش می‌دهد، به‌ویژه برای تامین امنیت محل اقامت. با توجه به این شرایط، هزینه امنیتی هر شبانه‌روز در این سفر، بین ۳۰ تا ۵۰ هزار دلار تخمین زده می‌شود. در محاسبه هزینه‌های سفرهای دیپلماتیک، علاوه بر هزینه‌های اصلی، باید هزینه هدایای دیپلماتیک را نیز مد نظر قرار داد. در محاسبه هزینه‌های سفرهای دیپلماتیک، علاوه بر هزینه‌های اصلی، باید هزینه هدایای دیپلماتیک را نیز مد نظر قرار داد. این هدایا معمولاً به عنوان نشانه‌هایی از احترام و حسن‌نیت بین کشورهای مختلف تبادل می‌شوند. هرچند در مذاکرات غیرمستقیم ایران و آمریکا، به دلیل ماهیت مذاکرات، احتمالاً هیچ هدیه‌ای برای طرف آمریکایی در نظر گرفته نمی‌شود و به تبع آن، هدیه‌ای نیز دریافت نخواهد شد اما برای میانجی‌عمانی که نقش کلیدی در تسهیل مذاکرات ایفا می‌کند، هدایای دیپلماتیک در نظر گرفته می‌شود. این هدایای معمولاً شامل فرش‌های دستبافت نفیس و صنایع دستی هنری ایرانی است که نشان‌دهنده فرهنگ غنی ایران است. ارزش این هدایا برای هر سفر به‌طور تقریبی یک میلیارد تومان برآورد می‌شود. البته در برخی موارد، ممکن است هدیه ویژه رییس‌جمهور یا مسئولان ارشد نظام برای سلطان عمان نیز در نظر گرفته شود که به این مبلغ افزوده خواهد شد.

هم‌چنین در سفرهای دیپلماتیک، ارقامی نیز به‌عنوان حق ماموریت و تنخواه سفر در نظر گرفته می‌شود که متناسب با جایگاه اعضای تیم اعزامی، متفاوت است.

با توجه به نکات یاد شده، هزینه‌های اقامت هیات دیپلماتیک ایران در عمان برای یک شب به‌طور تقریبی بیش از ۱۵ میلیارد تومان برآورد می‌شود.

قطعا شبی ۱۵۰ هزار دلار در برابر خسارت‌های چندده میلیارد دلاری ادامه تحریم‌ها، عدد قابل ملاحظه‌ای نیست. اما در نظر بگیریم که این کنجکاو‌ها، در راستای مطالبه ارتقای شفافیت بودجه وزارت امور خارجه نیز قابل بررسی است. بودجه وزارت خارجه در لویج بودجه عمومی دولت درج می‌شود، اما اغلب به‌صورت کلی و بدون جزئیات هزینه‌ای (مثلاً هزینه سفرهای دیپلماتیک یا اقامت‌ها) منتشر می‌شود.

در گزارش‌های دیوان محاسبات اشاره‌هایی وجود دارد اما دسترسی عمومی یا امکان بررسی و ارزیابی رسانه‌ای محدود است. سفرهای خاص به دلایل امنیتی یا سیاسی در طبقه‌بندی‌های محرمانه گنجانده می‌شوند.

پس از خروج آمریکا از برجام و تشدید اختلافات هسته‌ای، ایران از سال ۱۴۰۰ مذاکرات فشرده‌ای را با کشورهای باقی‌مانده در برجام آغاز کرد. محل اصلی این مذاکرات شهر وین بود. طی دو سال حدود هشت دور مذاکرات در وین انجام شد که هدف آن احیای برجام بود. گفته شد که حدود ۴۰ نفر عضو هیات ایرانی در برخی از این دورها حضور داشتند. مذاکرات اغلب در هتل پنج‌ستاره کوبورگ وین برگزار می‌شد؛ هتلی که در سال ۱۳۹۴ نیز میزبان تاریخ‌سازی توافق برجام بود. بدیهی است که اقامت ده‌ها دیپلمات ایرانی برای روزها یا هفته‌ها در چنین هتل مجلی، هزینه هنگفتی در بر داشته است. بر اساس برآورد یک رسانه ایرانی، ارزان‌ترین اتاق‌های هتل کوبورگ در آن زمان شبی ۷۹۵ یورو قیمت داشت.

در سال ۱۳۹۱، محمود احمدی‌نژاد نیز به نیویورک سفر کرد. هیات همراه وی بیش از ۱۲۰ نفر بود که شامل مقامات دولتی، همسران و فرزندان برخی مقامات می‌شد. هزینه‌های این سفر با انتقادات فراوانی همراه بود و برخی منابع هزینه هر اتاق هتل را شبی ۴۰۰ تا ۷۰۰ دلار ذکر کرده‌اند.

در سال ۱۳۹۷، حسن روحانی به منظور شرکت در هفتاد و سومین اجلاس مجمع عمومی سازمان ملل به نیویورک سفر کرد. بر اساس اطلاعات منتشر شده، هیات همراه رئیس‌جمهور شامل ۷۰ نفر بوده است. هزینه‌های این سفر شامل بلیت هواپیما، اقامت در هتل، هزینه‌های تشریفاتی و امنیتی می‌شود. اگرچه برخی منابع هزینه کل سفر را حدود دو میلیون دلار برآورد کرده‌اند، معاون تشریفات رییس‌جمهور بهمن حسین‌پور، تعداد همراهان را کم‌تر از ۱۰۰ نفر و هزینه‌ها را کم‌تر از رقم مذکور اعلام کرده است.

ابراهیم رئیسی در سال ۱۴۰۲ به هتل میلیوم هیلتون نیویورک، یکی از گران‌ترین هتل‌های منهن، سفر کرد که هزینه‌های آن صدها هزار دلار تخمین زده شد. تعداد دقیق همراهان رییس‌جمهور در این سفر محرمانه اعلام شد. با این حال فاش شدن حضور برخی اعضای خانواده در ترکیب هیات موجی از انتقاد برانگیخت. تصاویر ضبط شده توسط خبرنگاران نشان می‌داد که ده‌ها چمدان و بسته شامل لوازم خانگی، مکمل‌های غذایی، پوشک بچه و کالسکه که توسط همراهان رئیسی از فروشگاه‌های آمریکا خریداری شده بود، در مقابل هتل بر روی یک کامیون بارگیری می‌شود.

رونمایی از جدیدترین رادیوداروی تشخیص ۳۰ نوع سرطان در کشور

جمهوری اسلامی در مقطع مذاکره با آمریکا، ترفند جدید پیش گرفته و آدرس غلط به جامعه می‌دهد و آن‌هم «کشف» ناگهانی داروی تشخیص ۳۰ نوع سرطان!

با حضور رییس‌جمهور از «گالیوم فاپی» به عنوان جدیدترین رادیوداروی تشخیص سرطان در روز ملی فناوری هسته‌ای رونمایی شد.

به گزارش مرکز دیپلماسی عمومی و اطلاع‌رسانی سازمان انرژی اتمی ایران؛ «روز چهارشنبه، ۲۰ فروردین ۱۴۰۴، از محصول «گالیوم فاپی» به‌عنوان جدیدترین رادیوداروی تشخیص سرطان با حضور مسعود پزشکیان رییس‌جمهور اسلامی ایران، محمد اسلامی رییس سازمان انرژی اتمی و جمعی از مقامات عالیرتبه رونمایی شد.»

محصول «گالیوم فاپی» از جمله رادیوداروهای جدیدی است که برای تشخیص ۳۰ نوع سرطان کاربرد دارد. سازمان انرژی اتمی ایران، ادعا کرده است که در سال‌های اخیر با بهره‌گیری از دانشمندان و متخصصان جوان ایرانی توان تخصصی خود را بر تشخیص دقیق و درمان موثر انواع سرطان‌ها متمرکز کرده است به طوری که از این رهگذر توانسته دقت و کیفیت رادیوداروهای تولیدی را تا حد قابل توجهی بهبود بخشد.

پیش‌تر نیز به گزارش گروه بین‌الملل خبرگزاری تسنیم، ۲۲ فروردین ۱۴۰۴، محمد اسلامی، رییس سازمان انرژی اتمی امروز جمعه در سخنرانی پیش از خطبه‌های نماز جمعه تهران که به مناسبت روز ملی فناوری هسته‌ای صورت گرفت، تصریح کرد که یکی از محصولات رادیوداروی ایرانی توانایی تشخیص ۳۰ نوع سرطان را دارد که در سطح جهانی تنها ایران و یکی دو کشور دیگر به این فناوری دست پیدا کرده‌اند.

اسلامی گفت: «آنچه در سازمان انرژی اتمی ایران رونمایی و معرفی می‌شود، صرفاً یک تحقیق دانشگاهی یا گزارشی برای بایگانی در قفسه‌های کتابخانه نیست، بلکه نتایج تحقیقات به‌صورت مستقیم در خدمت مردم قرار می‌گیرد و در مراکز تخصصی مورد بهره‌برداری عملیاتی می‌شود.»

او ادعا کرد: «سازمان انرژی اتمی ایران با توکل بر خداوند متعال، تصمیم گرفته در زمینه تولید رادیوداروها، به‌ویژه در حوزه‌های تشخیص و درمان، گام‌های مهمی بردارد.»

اسلامی خاطر نشان کرد: در بخش تشخیص، افزایش دقت هدف‌گذاری شده تا جامعه پزشکی بتواند سلول‌های سرطانی را با وضوح بیش‌تری شناسایی کرده و تشخیص دقیق‌تری ارائه دهد.

او ادامه داد: در بخش درمان نیز تمرکز بر تولید داروهای است که بتوانند با اثربخشی بالا، سلول‌های سرطانی را از بین برده و کم‌ترین آسیب را به سلول‌های سالم وارد کنند.

رییس سازمان انرژی اتمی با گفتن این که یکی از معضلات رایج در بسیاری از خانواده‌ها، بیماران دیابتی هستند تصریح کرد: «خوشبختانه با استفاده از فناوری پیشرفته پلاسما، این مشکل تا حد زیادی برطرف شده است.»
به گفته اسلامی، کلینیک‌های تخصصی درمان زخم با پلاسما راه‌اندازی شده‌اند و در حال توسعه‌اند. حداقل پنج کلینیک جدید دیگر در نقاط مختلف کشور در دست تأسیس است تا خدمات درمانی به بیماران ارائه شود.
هم‌چنین فناوری پلاسماتراپی در درمان برخی از انواع سرطان اثربخشی چشم‌گیری داشته و توانسته جان بیماران را در مراحل پیشرفته بیماری نجات دهد.

اسلامی تأکید کرد: «در بخش انرژی هسته‌ای نیز، از مهم‌ترین اهداف ما، احداث نیروگاه‌های اتمی بوده است. امروز نیروگاه اتمی بوشهر با ظرفیت هزار مگاوات ساعت در اختیار کشور قرار دارد و تاکنون ۷۲ میلیارد کیلووات ساعت برق تولید کرده است.»

او به دروغ‌های شاخدار خود ادامه داد و ادعا کرد بیش از ۳۰ کشور امروز متقاضی محصولات ایران هستند. او سپس خاطرنشان کرد: مراکز پرتودهی در نقاط مختلف کشور در حال راه‌اندازی است و تاکنون ظرفیت پرتودهی برای حدود ۵۰۰ هزار تن محصول در سال فراهم شده است و این روند ادامه خواهد داشت.
اسلامی گفت از این طریق، مردم و بخش خصوصی می‌توانند با سرمایه‌گذاری در این زمینه، علاوه بر تقویت صادرات، به ارتقای امنیت غذایی کشور و سلامت جامعه کمک کنند.

لازم به تأکید است که تابناک سایت نزدیک به محسن رضایی، ۲۵ اسفند ۱۴۰۳، نوشت: اخیراً محمد حسین عظیمی، دبیرکل جبهه ایران اسلامی اعلام کرده که ایران در چند روز آینده از دستاوردهای پلاسمایی خود رونمایی خواهد کرد، این فعال سیاسی هم‌چنین گفت «جمهوری اسلامی ایران اولین و بزرگ‌ترین دارنده سلاح‌های پلاسمایی در دنیاست.»
یورونیوز، ۲۰۲۴/۱۰/۰۳، به نقل از روزنامه آمریکایی «نیویورک تایمز» در گزارشی به بررسی مدت زمانی پرداخته است که ایران در صورت تصمیم‌گیری در این زمینه در سطوح عالی، برای ساخت سلاح هسته‌ای به آن نیاز خواهد داشت. مقام‌های ایران تاکنون همواره تأکید کرده‌اند که برنامه هسته‌ای این کشور جنبه «صلح‌آمیز» دارد و تهران به دنبال ساخت سلاح هسته‌ای نیست.
با این حال هر از چند گاه تهدیدهایی مبنی بر احتمال تغییر دکترین هسته‌ای ایران از سوی مقام‌ها یا رسانه‌های داخلی مطرح می‌شود. بسیاری از رسانه‌های آمریکا اکنون تخمین می‌زنند که ایران «تنها چند هفته» با ساخت سلاح هسته‌ای فاصله دارد. این گزاره این هفته از سوی مجری مناظره نامزدهای معاونت ریاست‌جمهوری آمریکا نیز تکرار شد.
این در حالی است که کارشناسان هسته‌ای به «نیویورک تایمز» گفته‌اند که فاصله ایران با ساخت سلاح هسته‌ای نه تنها «چند هفته» نیست بلکه تهران احتمالاً برای ساخت چنین سلاحی «ماه‌ها و بلکه یک سال» زمان نیاز دارد.
هوستون جی وود، استاد بازنشسته دانشگاه ویرجینیا به «نیویورک تایمز» گفته است که از نظر او خطر این که ایران در سال جاری شروع به آزمایش سلاح هسته‌ای بکند، وجود ندارد.
او بر این باور است که جمهوری اسلامی پس از آنکه به اندازه کافی سوخت هسته‌ای تولید کرد حدود یک سال زمان نیاز دارد تا بتواند سلاح هسته‌ای بسازد.
زیگفرد هکر، مدیر سابق آزمایشگاه نظامی «لوس آلاموس» در آمریکا نیز به «نیویورک تایمز» گفته است که ساخت سلاح هسته‌ای از سوی ایران احتمالاً «ماه‌های طولانی» طول خواهد کشید.

کارشناسان به این رسانه آمریکایی گفته‌اند که اهالی رسانه اغلب ساخت بمب با اورانیوم غنی‌شده را با کل روند تبدیل آن به یک سلاح هسته‌ای اشتباه می‌گیرند.

در گزارش «نیویورک تایمز» آمده است که رسانه‌ها اغلب زمان لازم برای تولید سوخت مورد نیاز برای بمب اتم را بیان می‌کنند اما تولید سلاح هسته‌ای در نهایت جنبه‌های دیگری از جمله کار خالص‌سازی هسته‌ای، مهندسی، تولید و آزمایش نیز دارد. به گفته زیگفرید هکر روند ساخت تولید سلاح هسته‌ای نیازمند پیشرفت زیاد در حوزه‌های متالوژی و مهندسی است.

سؤال این است که چرا چنین ادعاهایی در مقطع مذاکره با آمریکا مطرح می‌شود بی‌تردید ما را به یاد کشف کرونا یاب سپاه پاسداران جمهوری اسلامی در دوره اپیدمی و ویروس مهلک کرونا می‌اندازد.

مستعان یا مستعان ۱۱۰ نام دستگاهی تقلبی شبیه به در قابلمه بود که توسط سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در اواخر ۲۸ فروردین ۱۳۹۹ - ۱۶ آوریل ۲۰۲۰، رونمایی شد. سپاه در ابتدا مدعی شد که مستعان ۱۱۰ می‌تواند برای شناسایی لحظه‌ای ویروس کرونا از فاصله دور (شعاع ۱۰۰ متر) استفاده شود و ...

اما هیچ مرجع علمی، حتی در خود ایران، عملکرد این دستگاه را تایید نکرده اما سرتیپ رمضان شریف، سخنگوی سپاه، از برنامه برای «تولید انبوه» این دستگاه خبر داده است.

سرلشکر حسین سلامی، فرمانده کل سپاه پاسداران، در حالی در مراسمی که تلویزیونی پخش شد این وسیله ادعایی را عرضه کرد که وزارت بهداشت ایران می‌گوید عملکرد آن را تایید نکرده است.

کیانوش جهانپور، سخن‌گوی وزارت بهداشت ایران، گفته است: «اگر این دستگاه از سوی وزارت بهداشت تأیید شده بود حتما در گزارش رونمایی آن اعلام می‌شد. مرجع تایید وزارت بهداشت است... این دستگاه را سازمان غذا و دارو تأییدیه‌ای نداده است.»

انجمن فیزیک ایران هم درباره خبر چنین اختراعی آن را «باورناپذیر و در حد داستان‌های علمی و تخیلی» دانسته است. سپاه و تلویزیون رسمی ایران در حالی این ویروس‌یاب ادعایی را بدون بررسی و تایید وزارت بهداشت یا هر مرجع علمی مستقل دیگر نمایش داده‌اند که نهادهای بین‌المللی و مراجع پزشکی مستمر درباره اخبار جعلی و درمان‌های سنتی و ساختگی در مواجهه با شیوع ویروس جدید کرونا هشدار می‌دادند.

سخن‌گوی سپاه گفته بود: «به زودی فرآیند تولید و مختصات و قابلیت‌های فنی این سامانه تشخیصی غربالگر با حضور اصحاب رسانه توسط متخصصین مرجع تشریح خواهد شد.»

شریف هشدار داده بود: «به سایر متخصصین نیز توصیه می‌کنیم از شتاب زدگی در قضاوت نسبت به این سامانه پرهیز کنند.»

فرمانده سپاه گفت این وسیله، که نام «مستعان ۱۱۰» را روی آن گذاشته‌اند، می‌تواند در شعاع صد متری و ظرف پنج ثانیه وجود ویروس کرونا را شناسایی کند.

حسین سلامی، که فرماندهی کل سپاه پاسداران، به‌عنوان یکی از بزرگ‌ترین نیروهای نظامی خاورمیانه را دارد، شخصا این ویروس‌یاب ادعایی را نمایش داده است.

سلامی درباره نحوه عملکرد آن گفته بود: «ویروس را داخل خشاب دستگاه می‌گذارند و میدان مغناطیسی که این ویروس ایجاد می‌کند باعث می‌شود که این آنتن هرکجا که ویروس مشابهی را پیدا کند، در شعاع صد متری به سمت آن حرکت می‌کند و ویروس در آن نقطه شناسایی می‌شود.»

فرمانده سپاه گفته این دستگاه نیازی به گرفتن خون از بیماران احتمالی ندارد و با «ایجاد میدان مغناطیسی و استفاده از ویروس دوقطبی درون دستگاه، هر نقطه‌ای از محیط که تا شعاع ۱۰۰ متر آلوده باشد، آنتن این دستگاه در مقابل آن نقطه قرار می‌گیرد و در عرض ۵ ثانیه می‌تواند نقطه آلوده را کشف کند.»

تصاویری از آزمایش این ویروس ادعایی نیز پخش شده که در آن‌ها یک بشقاب فلزی را به سوی سطحی که قرار است وجود ویروس در آن شناسایی شود می‌گیرند و بعد آنتنی که به یک دستگیره پلاستیکی وصل است می‌چرخد و علی‌الظاهر قرار است وجود ویروس را نشان دهد.

سال پیش از آن نیز دستگاهی مشابه با عنوان ردیاب «هر نوع ماده جامد یا مایع» با برد ۴۲ کیلومتر در ارومیه نمایش داده شد که فردی به نام کامبیز گلشنی ادعای اختراع آن را داشت.

ادعای گلشنی این بود که آن دستگاه هم با استفاده از امواج الکترومغناطیس کار می‌کند، هرچند او توضیح روشنی برای ادعایش نداشت. گلشنی پیش‌تر هم وسایل مشابهی ارائه کرده است. از جمله در سال ۱۳۸۸ خبری از تولید انبوه مین‌یاب او

منتشر شد، در مراسم مربوطه به آن دستگاه هم فرماندهان سپاه و مقام‌هایی از جمله نادر قاضی‌پور، نماینده جنجالی ارومیه در مجلس ایران حضور داشتند.
در رسانه‌های ایرانی اخبار مشابهی درباره وسایل سوخت‌یاب، فلزیاب و آب‌یاب هم وجود دارد.

میزان هزینه‌های نظامی ایران در سال ۲۰۲۳؛ چهارم در خاورمیانه و بیست و ششم در دنیا

در نبود شفافیت مالی و وجود نهادهای متعدد نظامی در ایران، نهادهای مختلف مالی بین‌المللی مانند موسسه سیری در سوئد برای «پژوهش‌های صلح» یا صندوق بین‌المللی پول در واشینگتن همواره در تلاش بوده‌اند به رقم نزدیک به واقعیت برای بودجه نظامی ایران پی ببرند. این نهادهای جهانی هیچ سالی موفق نشدند گزارش قطعی در این زمینه ارائه کنند. برای مثال، موسسه سیری ارزیابی کرد که بودجه نظامی ایران در سال ۲۰۲۳ میلادی، ۱۰ میلیارد و ۳۰۰ میلیون دلار بود. موسسه بین‌المللی تحقیقات برای صلح موسوم به «سیری» در تازه‌ترین گزارش خود که در تاریخ ۲۰۲۴/۰۴/۲۲ منتشر کرده بود در خصوص بودجه نظامی کشورهای مختلف، می‌گوید ایران در سال ۲۰۲۳ نسبت به سال ۲۰۲۲ هزینه‌های نظامی خود را افزایش داده است.

بر اساس این گزارش که بر پایه آمارهای رسمی و دولتی کشورهای مختلف جهان حاصل می‌شود، جمهوری اسلامی ایران در سال ۲۰۲۳ مبلغ ۱۰ میلیارد و ۳۰۰ میلیون دلار صرف هزینه‌های نظامی کرده است. این عدد نسبت به سال ۲۰۲۲ شش دهم درصد افزایش یافته است.

بر اساس اعلام این موسسه، میزانی که ایران برای هزینه‌های دفاعی خرج کرده معادل ۲۰۱ تولید ناخالص داخلی کشور بوده است. در منطقه خاورمیانه کشورهای عربستان سعودی، اسرائیل و ترکیه بیش از ایران در سال ۲۰۲۳ برای صنایع نظامی خرج کرده‌اند. عربستان با تخصیص ۷۵ میلیارد و ۸۰۰ میلیون دلار نه تنها در منطقه خاورمیانه در رده نخست قرار دارد که حتی در جهان هم بعد از ایالات متحده آمریکا، چین، روسیه و هند در جایگاه پنجم ایستاده است.

بعد از عربستان این اسرائیل است که با صرف ۲۷ میلیارد و ۵۰۰ میلیون دلار در جایگاه دوم در منطقه خاورمیانه و پانزدهم جهان ایستاده است. ترکیه هم با ۱۵ میلیارد و ۸۰۰ میلیون دلار در رده بیست و دوم دنیا قرار دارد و بیش از ایران در امور نظامی هزینه کرده است.

بر اساس نتایج این تحقیق، رتبه ایران در رده‌بندی جهان نسبت به سال ۲۰۲۲ هفت رده بالاتر رفته و از جایگاه ۳۳ به رده ۲۶ رسیده است. سهم ایران در کل هزینه‌های تسلیحاتی در جهان در سال ۲۰۲۳ حدود چهار دهم درصد بوده است. این در حالی است که عربستان سعودی، اسرائیل و ترکیه به ترتیب سهمی ۳۰۱، ۱۰۱ و شش دهم درصدی از کل هزینه‌کرد در صنایع نظامی در سال ۲۰۲۳ جهان داشته‌اند.

این گزارش که هزینه‌ها در صنایع نظامی کشورهای مختلف در تمامی نهادهای مربوطه را مورد بررسی قرار داده می‌گوید سهم هزینه‌های نظامی اختصاص یافته به سپاه پاسداران انقلاب اسلامی دست‌کم از سال ۲۰۱۹ به بعد رو به افزایش بوده است. بر این اساس سهم سپاه پاسداران در کل هزینه‌های نظامی ایران در سال ۲۰۱۹ حدود ۲۷ درصد بوده اما این میزان در سال ۲۰۲۳ به ۳۷ درصد افزایش یافته است.

علاوه بر این در سال ۲۰۲۳ هزینه‌های مربوط به خرید هواپیما از شرکت صنعتی هواپیماسازی ایران (هسا) نیز در مدت مشابه ۲۷ درصد افزایش یافته است.

دولت مسعود پزشکیان در نخستین لایحه بودجه ایران پس از آغاز به کار خود خواهان افزایش «۲۰۰ درصدی» بودجه نظامی شده است.

فاطمه مهاجرانی، سخن‌گوی دولت، روز سه‌شنبه هشتم آبان در یک نشست خبری گفت که «افزایش دو برابری بودجه برای تقویت بنیه دفاعی کشور است.»
سخن‌گوی دولت پزشکیان به مبلغ کلی در نظر گرفته برای بودجه نظامی سال ۱۴۰۴ خورشیدی اشاره نکرد.

نتیجه‌گیری

با توجه به ادامه فشارهای آمریکا بر تهران، علی‌خامنه‌ای، رهبر جمهوری اسلامی ایران، موضع خود را مبنی بر رد هرگونه مذاکره با آمریکا با توجه به این که **خامنه‌ای: «مذاکره با آمریکا هوشمندانه، عاقلانه و شرافتمندانه نیست»!** تایید کرد؛ هنوز این تغییر موضع او، روشن نیست.

در بازی راهبردی میان تهران و واشنگتن، مذاکره نه یک کارت که زمین بازی است. هر حرکت ایران و آمریکا تلاشی برای بهره‌برداری حداکثری از موقعیت‌هایی است که استفاده از کارت موثر را ضروری می‌کند. اکنون سؤال این‌جاست: ایران از چه کارت‌های بازی استفاده خواهد کرد؟

ایران در این بازی، کارت‌های سابق خود در منطقه مانند حکومت بشار اسد، قدرت حزب‌الله، حماس، حوثی‌های یمن، شیعیان عراق از دست داده است. در سطح منطقه یک حکومت نخواستنی محسوب می‌شود و در سطح بین‌المللی نیز روابطه متعارفی با دولت‌های اروپایی ندارد.

مهم‌تر از همه، در داخل کشور، جمهوری اسلامی شدیداً پایگاه‌ها اجتماعی خود را از دست داده و به لحاظ اقتصادی و اجتماعی نیز دچار بحران‌های متعددی است.

به این ترتیب، جمهوری اسلامی، برو و بیایی که در گذشته داشت اکنون ندارد. اما در مقابل، آمریکا کارت‌هایی مانند تحریم‌های اقتصادی گسترده، سلطه مالی جهانی، تهدیدات اسرائیل، ائتلاف‌های سنتی، و ابزارهای رسانه‌ای و نظامی دارد. به خصوص اکنون جمهوری اسلامی یک حامی مهم خود هم‌چون روسیه را تا حدودی از دست داده است چرا که اکنون روابط بین ترامپ و پوتین بسیار حسنه است. روسیه هم رسماً اعلام کرده است که اگر حمله‌ای به ایران صورت گیرد از آن حمایت نخواهد کرد و بی‌طرف خواهد ماند. چین هم که منافع خود در غرب و آمریکا را قربانی ایران نمی‌کند. اما نکته مهم این‌جاست که قدرت بازیگری در «زمان‌بندی»، «ترکیب» و «استفاده به هنگام» از کارت‌هاست. ایران بسیار ناتوان است که استفاده ترکیبی از استراتژیک، مانور دیپلماتیک و آرایش هدفمند نظامی، کارت برنده‌ای برای خود دست و پا کند.

از طرف مقابل، ترامپ در تلاش است با فعال‌سازی کارت‌های روانی و دیپلماتیک، هم‌چون دعوت به مذاکره مستقیم و تأکید بر توافق، هم‌زمان با تهدیدهای لفظی، یک «بازی فشرده روانی» علیه جمهوری اسلامی راه انداخته است. اما قصد اصلی ترامپ این است که جمهوری اسلامی ایران در تنگنا قرار دهد و وارد میدان مذاکره‌ای کند که قواعد آن از پیش توسط کاخ سفید تعریف شده است.

سفرهای مکرر نتانیاهو به آمریکا، تلاش برای احیای گزینه نظامی و ایجاد جو روانی علیه ایران، می‌تواند بخشی از یک طرح مکمل باشد. اگرچه نتانیاهو، همواره تلاش می‌کند تا قواعد بازی را به نفع خود تنظیم کند.

اما آنچه جمهوری اسلامی را متمایز می‌کند، شکست موقعیت استراتژیک در میدان مذاکره زود هنگام و بازی در زمین آمریکا است.

در چنین شرایطی، بازیگر برنده کسی است که کارت‌های بیش‌تر دارد و از پیش قواعد بازی را بهتر طراحی، مدیریت و اجرا کند. جمهوری اسلامی فعلاً هیچ فرصتی برای طراحی مجدد زمین بازی مانند گذشته ندارد؛ زمینی که نه پایان بازی، بلکه فقط یک حرکت دیگر روی میدان پیچیده مین است!

این روزها پرسش‌هایی که ذهن مردم ایران را گرفته و در کوچه و خیابان بر زبان بسیاری از مردم جاری می‌شود و مشخص نیست در این میان تکلیف مردم چه می‌شود؛ آن‌هم در حالی که سفره‌ها خالی است، دارو و درمان به کالایی لوکس بدل شده است؛ مردم در صف نان، در تاکسی، سر سفره‌های خالی، در محل کار، دانشگاه، خانه و هر کجای دیگر از جنگ، مذاکره، ترامپ و خامنه‌ای حرف می‌زنند. آن‌ها خسته، خشمگین و ناامیدند. در چنین روندی، امیدها رنگ باخته‌اند و سایه جنگ سنگین‌تر از همیشه بر سر ایران سنگینی می‌کند.

سرنگونی کلیت جمهوری اسلامی ایران، آرزوی قلبی اکثریت مردم ایران است. اما هم‌زمان مردم نگرانند که جنگ خانمانسوز دیگری پس از جنگ ایران و عراق بگیرد و در این میان مردم زیادی قربانی شوند. مهم‌تر از همه، حکومت به بهانه موقعیت جنگی مردم زیادی را کشتار کند و باز هم برای بقای خونین خود زمان دیگری به دست آورد. اما برای مردم آگاه و جنبش‌های

اجتماعی، به هیچ‌وجه مبارزه برای سرنگونی جمهوری اسلامی از اهداف آن‌ها خارج نمی‌شود. به همین دلیل است که اعتراضات اجتماعی بدون توجه به مذاکره و تهدیدهای نظامی، همچنان به اعتراضات خود در خیابان‌ها ادامه می‌دهند و خاموش نمی‌شوند.

جامعه ایران در آستانه فروپاشی قرار گرفته و به همین دلیل جمهوری اسلامی حاضر به مذاکره با آمریکا شده است تا به زعم خود مانند گذشته زمان بخرد. مردم می‌دانند که هدف حاکمیت از این مذاکره چانه‌زنی برای ادامه حیات است، نه برای نجات مردم و رهایی از فلاکت اقتصادی. با این وجود، اما اکثریت مردم ایران، بیش از این تحمل جمهوری اسلامی را ندارند.

شنبه بیست و سوم فروردین ۱۴۰۴ - دوازدهم آوریل ۲۰۲۵